

ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ВИДИН ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2016 г. в област Видин са регистрирани 563 родени деца, като от тях 556 (98.8%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените е намалял с 9 деца.

Коефициентът на обща раждаемост¹ през 2016 г. е 6.2‰, а през 2015 г. - 6.1‰.

Броят на живородените момчета (293) е с 30 по-голям от този на живородените момичета (263), или на 1 000 живородени момчета се падат 898 момичета.

В градовете и селата на област Видин живородени са съответно 369 и 187 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 6.4‰, а в селата - 5.7‰.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказва съществено влияние върху равнището на раждаемостта и определя характера на възпроизводството на населението.

Броят на жените във фертилна възраст в област Видин към 31.12.2016 г. е 15 983, като спрямо предходната година той намалява с 509 жени.

Съществено значение за намаляването на раждаемостта оказват и измененията във възрастовата структура на родилните контингенти. 72.5% от ражданията се осъществяват от жени на възраст от 20 до 34 години, които през 2016 г. са 403 и са намалели спрямо 2015 г. с 4.5%, а в сравнение с 2014 г. - с 16.9%. Броят на жените в тази възрастова група намалява основно поради по-малкия брой момичета, които влизат във фертилна възраст, и емиграционните процеси.

През 2016 г. броят на децата в област Видин, родени от майки под 20 години е 93 и спрямо 2015 г. се увеличават с 9 деца. Броят на децата, родени от жени на възраст над 40 години също се увеличава от 10 през 2015 г. на 13 през 2016 година.

Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. През 2016 г. средният брой живородени деца от една жена в област Видин е 1.45. За сравнение, през 2012 г. той е бил 1.59, а през 2015 г. - 1.41.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете през 2016 г. е 24.9 години, като няма изменение спрямо предходната година.

През 2016 г. броят на живородените извънбрачни деца в област Видин е 420, или 75.5% от всички живородени, което е с 1.7 процентни пункта по-малко в сравнение с 2015 година. Относителният дял на извънбрачните раждания в селата (86.6%) е по-висок, отколкото градовете (69.9%).

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

² Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзравостата плодовитост.

Смъртност

Броят на умрелите през 2016 г. в област Видин е 2 081 души, а коефициентът на обща смъртност¹ - 23.1‰. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 24 случая. Въпреки това, нивото на обща смъртност продължава да е твърде високо.

Смъртността сред мъжете (23.7‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (22.5‰). През 2016 г. на 1 000 жени умират 1 005 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (37.2‰), отколкото в градовете (15.1‰).

Показателят за **преждевременна смъртност²** през 2016 г. в област Видин (17.4%) се увеличава спрямо предходната 2015 г. (15.8%). В стойностите на показателя за преждевременна смъртност има съществени разлики при мъжете и жените. Умрелите жени на възраст до 64 навършени години са 11.4% от всички умрели жени, а стойността на този показател при мъжете е 23.4%. През 2015 г. разликата между двата пола е възлизала на 11.5%, а през 2016 г. тя се увеличава до 12.0%.

През 2016 г. в област Видин са починали 5 деца на възраст до една година, коефициентът на детска смъртност е 9.0‰. За сравнение, през 2014 г. коефициентът на детска смъртност е бил 10.6‰, а през 2015 - 5.3‰.

Бракове и разводи

През 2016 г. в област Видин са регистрирани 263 юридически брака - с 40 повече спрямо предходната година. От всички регистрирани бракове 77.9% (205) са сред населението в градовете, докато в селата са сключени 58 брака.

Броят на разводите през 2016 г. е 112, или със 7 по-малко от регистрираните през 2015 година. От всички прекратени бракове 75.0% се отнасят за населението в градовете.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурата на населението се определят от размерите и интензитета на неговото естествено и механично движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. След 1990 г. демографското развитие на страната се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението. През 2016 г., в резултат на отрицателния естествен прираст, населението на област Видин е намаляло с 1 525 души.

Намалението на населението, измерено чрез **коефициента на естествен прираст³**, е минус 16.9‰. Коефициентът на естествен прираст в градовете е минус 8.7‰, а в селата - минус 31.5‰, или намалението на населението в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

Влияние върху броя и структурата на населението в областта оказва и **механичният прираст**, който през 2016 г. е отрицателен - минус 843 души.

¹ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

² Относителен дял на умрелите лица под 65-годишна възраст от общия брой на умиращите.

³ Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурата на населението към края на всяка година се изчисляват на база на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурата на населението е Информационна система "Демография" в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умиравания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщения за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външна миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес, Национална агенция за приходите, Национален осигурителен институт, Министерство на вътрешните работи, Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното деление на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области и статистически райони) по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години.

Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Повече информация и данни за броя и структурата на населението могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ на следния линк: <http://www.nsi.bg/Население>